

Nr 188.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en mellan Sverige och Turkiet undertecknad traktat angående förlikning, rättsligt avgörande och skiljedom; given Stockholms slott den 11 mars 1932.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag samt med överlämnande av texten till en i Genève den 19 februari 1932 under förbehåll om riksdagens godkännande undertecknad traktat mellan Sverige och Turkiet angående förlikning, rättsligt avgörande och skiljedom vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av denna traktat.

Under Hans Maj:ts,

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

R. Gyllenswärd.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

T. f. chefen för utrikesdepartementet, statsrådet Gyllenswärd, anför:

I början av år 1931 framställdes från turkisk sida förslag om avslutandet av ett förliknings- och skiljedomsavtal mellan Sverige och Turkiet på grundval av en dylik traktat, som nyligen undertecknats mellan Turkiet och Spa-

nien och vars text nära anslöt sig till 1928 års förliknings- och skiljedomstraktat mellan Sverige och Spanien, vilken underställts riksdagen genom Kungl. Maj:ts proposition nr 250 av den 27 april 1928. Sedermera fördes förhandlingar i Ankara, varunder vissa från svensk sida framställda önskemål blevo tillgodosedda. Sedan sålunda enighet uppnåtts om ett utkast till avtalstext, bemyndigade Kungl. Maj:t vid föredragning den 22 januari 1932 ministern för utrikes ärendena att i överensstämmelse därmed för Sveriges del underteckna en traktat i ämnet. Ifrågavarande traktat angående förlikning, rättsligt avgörande och skiljedom undertecknades sedermera i Genève den 19 februari 1932, från svensk sida med förbehåll om riksdagens godkännande.

Den sålunda undertecknade traktaten ansluter sig, såsom redan antytts, nära till motsvarande överenskommelse med Spanien liksom för övrigt också till av vårt land med åtskilliga andra makter ingångna avtal. Enligt densamma skola *rättstvister* hänskjutas antingen till den fasta mellanfolkliga domstolen eller till en särskild skiljedomstol, tillsatt för varje uppkommande tvist i överensstämmelse med reglerna i 1907 års Haag-konvention för fredligt avgörande av tvister. Efter överenskommelse mellan parterna kunna tvister av ifrågavarande slag emellertid i första hand underkastas förlikningsförfarande inför en ständig nämnd, som skall tillsättas inom sex månader efter traktatens ikraftträdande. Vad angår *intressetvister*, skola de däremot alltid i första hand hänskjutas till den ständiga förlikningsnämnden. Därest parterna ej kunna förlikas, skola dessa tvister underställas en i varje särskilt fall tillsatt skiljedomstol, vars konstituerande skall ske i samma ordning som gäller för förlikningsnämndens tillsättande.

Den ständiga förlikningsnämnden skall bestå av fem medlemmar, av vilka parterna vardera utse en medlem och de tre övriga gemensamt, bland dessa senare nämndens ordförande. De gemensamt valda medlemmarna få ej vara medborgare i de fördragsslutande staterna och skola sins emellan vara av olika nationalitet. Deras mandattid är tre år med automatisk förlängning vid varje treårsperiods utgång. Därest de gemensamt valda medlemmarna icke blivit utsedda inom sex månader efter ratifikationernas utväxling eller, vid inträffad ledighet, inom tre månader efter ledighetens uppkomst, skall i brist på annan överenskommelse Schweiziska Edsförbundets President eller Drottningen av Nederländerna ombedjas att verkställa erforderliga val.

Vad angår reglerna för förfarandet inför förlikningsnämnden och en eventuellt tillsatt särskild skiljedomstol torde i övrigt få hänvisas till traktattexten. Dock må erinras om att traktaten icke innehåller de eljest vanliga bestämmelserna angående skyldighet för parterna att underkasta sig föreskrifter av förebyggande art, avseende att hindra tvistens utbredning eller skärpning, som under pågående förfarande må utfärdas av de dömande myndigheterna. Denna brist fylles genom de förklaringar, som avgivits i samtidigt med traktatens undertecknande växlade noter.

Såsom framgår av vad som redan anförts, omfattar traktaten i princip alla slag av tvister, som kunna tänkas uppstå mellan de båda fördragsslutande parterna. Det är dock att märka, att denna grundsats icke är förbehållslös.

*Enligt art. 21 gäller sålunda, att bestämmelserna i traktaten icke äga tillämpning på tvister, som enligt endera partens åsikt falla inom området för dess suveränitet enligt den internationella rättens grundsatser eller tillhöra dess uteslutande behörighet enligt mellan parterna gällande traktater. Om endera parten med åberopande av denna bestämmelse vill undantaga en tvist från traktatens tillämplighetsområde, skall emellertid den fasta mellanfolkliga domstolen på yrkande av den andra parten avgöra denna preliminära fråga. Vidare må framhållas, att skiljedomstol, som tillsatts för att döma i en intressetvist, äger befogenhet att döma efter billighet, *ex æquo et bono*, endast i den mån icke någon internationellt rättslig regel kan tillämpas på tvisten. Denna grundsats överensstämmer med vad som stadgas i 1928 års generalakt om fredligt avgörande av tvister rörande särskilda skiljedomstolars domsrätt i intressetvister.

Den föreliggande traktaten måste hälsas med tillfredsställelse, enär hittills bestämmelser om förlikning eller skiljedom i uppkommande tvister icke funnits mellan Sverige och Turkiet. Detta land är varken anslutet till Nationernas förbund eller bundet av den fasta mellanfolkliga domstolens domsrätt. Det må vara tillåtet att, då jag nu föreslår traktatens framläggande för riksdagen, dels framhålla, att tillkomsten av dess vittomfattande förliknings- och skiljedomssystem måste betraktas som ett värdefullt bevis på de förtroendefulla förbindelser, som bestå mellan Sverige och Turkiet, dels också uttala den övertygelsen, att traktaten icke skall sakna sin betydelse vid befastandet och utvecklandet av samfärdseln mellan de båda länderna.

Under hänvisning till vad jag nu anfört, får jag hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av ifrågavarande mellan Sverige och Turkiet undertecknade traktat angående förlikning, rättsligt avgörande och skiljedom.

Till denna av statsrådets övriga närvarande ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall till riksdagen avlätas.

Ur protokollet:

R. R. Sohlman.

Bilaga.

(Översättning.)

Traité de Conciliation, de Règlement Judiciaire et d'Arbitrage entre la Suède et la Turquie.**Traktat angående förlikning, rättsligt avgörande och skiljedom mellan Sverige och Turkiet.**

Sa Majesté le Roi de Suède, et Son Excellence Monsieur le Président de la République Turque,

Animés du désir de resserrer les liens d'amitié qui existent entre la Suède et la Turquie et de résoudre selon les principes les plus élevés du droit international public, les différends qui viendraient à s'élever entre les deux Pays, ont résolu de conclure à cet effet un Traité et ont désigné pour leurs Plénipotentiaires, à savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:

Son Ministre des Affaires Etrangères le Baron Ramel;

Son Excellence Monsieur le Président de la République Turque:

Son Excellence le Dr. Tefvik Rustu Bey, Ministre des Affaires Etrangères de Turquie, Député d'Izmir; lesquels, après s'être fait connaître leurs pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent réciproquement à régler, par voie pacifique et d'après les méthodes prévues par le présent Traité, tous les litiges ou conflits de quelque nature qu'ils soient qui viendraient à s'élever entre la Suède et la Turquie et qui n'auraient pu être résolus par les procédés diplomatiques ordinaires.

Article 2.

Tous les litiges entre les Hautes Parties Contractantes, de quelque na-

Hans Majestät Konungen av Sverige och Hans Excellens Turkiska Republikens President,

vilka äro besjälade av önskan att förstärka de vänskapsband, som förefinnas mellan Sverige och Turkiet, och att enligt den offentliga internationella rättens högsta grundsatser lösa de tvister, som må uppkomma mellan de båda länderna, hava beslutit att i sådant syfte avsluta en traktat och till sina fullmäktige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin minister för utrikes ärendena, friherre Ramel;

Hans Excellens Turkiska Republikens President:

Hans Excellens dr Tefvik Rustu Bey, Turkiets utrikesminister, deputerad för Izmir;

vilka, efter att hava delgivit varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

De höga fördragsslutande parterna förbinda sig ömsesidigt att på fredlig väg och enligt de i förevarande traktat stadgade metoder bilägga samtliga tvister eller konflikter, av vilket slag de vara må, som må uppkomma mellan Sverige och Turkiet och som icke kunnat lösas genom vanliga diplomatiska förhandlingar.

Artikel 2.

Alla tvister mellan de höga fördragsslutande parterna, av vad be-

ture qu'ils soient, au sujet desquels les Parties se contesteraient réciproquement un droit et qui n'auraient pu être réglés à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, seront pour jugement soumis soit à la Cour Permanente de Justice Internationale soit à un tribunal arbitral.

Les contestations pour la solution desquelles une procédure spéciale est prévue par d'autres conventions en vigueur entre les Hautes Parties Contractantes seront réglées conformément aux dispositions de ces conventions.

Article 3.

Avant la procédure devant la Cour Permanente de Justice Internationale ou devant le Tribunal Arbitral, le différend pourra être, d'un commun accord entre les Parties, soumis à fin de conciliation, à une Commission Internationale Permanente dite Commission Permanente de Conciliation, constituée conformément au présent Traité.

Article 4.

S'il s'agit d'une contestation dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des Parties, relève de la compétence des tribunaux nationaux, cette Partie pourra s'opposer à ce qu'elle soit soumise à la procédure prévue par le présent Traité avant qu'un jugement définitif ait été rendu, dans un délai raisonnable, par l'autorité judiciaire compétente.

Article 5.

La Commission Permanente de Conciliation sera composée de cinq membres. Les Parties Contractantes nommeront chacune un commissaire à leur gré et désigneront d'un commun accord les trois autres et, parmi ces derniers, le Président de la Commission. Ces trois Commissaires ne devront ni être ressortissants des Parties Contractantes, ni avoir leur domicile sur leur territoire ou se trouver à leur service. Ils devront être tous trois de nationalité différente.

skaffenhet de vara må, vid vilka parterna bestrida varandra en rätt och vilka icke kunnat lösas på vänskaplig väg genom vanliga diplomatiska förhandlingar, skola för avdömande underställas antingen den fasta mellanfolkliga domstolen eller en skiljedomstol.

Twister, för vilkas biläggande särskilt förfarande stadgats i andra mellan de höga fördragsslutande parterna gällande avtal, skola avgöras enligt bestämmelserna i dessa avtal.

Artikel 3.

Före förfarandet inför den fasta mellanfolkliga domstolen eller inför skiljedomstol kan tvisten, enligt överenskommelse mellan parterna, i och för förlikning underställas en ständig internationell nämnd, kallad ständig förlikningsnämnd och tillsatt i överensstämmelse med denna traktat.

Artikel 4.

Om tvisten rör en fråga, som enligt endera partens inre lagstiftning skall avgöras av dess egna domstolar, kan vederbörande part motsätta sig att tvisten hänskjutes till det i denna traktat avsedda förfarandet, innan slutligt utslag inom skälig tid avkunnats av vederbörande judiciella myndighet.

Artikel 5.

Den ständiga förlikningsnämnden skall bestå av fem medlemmar. De fördragsslutande parterna skola vardera utse en medlem efter fritt val och gemensamt välja de tre övriga samt bland dessa senare nämndens ordförande. De tre nämnda medlemmarna må ej vara medborgare i någon av de fördragsslutande staterna, ej heller hava sin hemvist inom deras område eller stå i deras tjänst. De skola sins emellan vara av olika nationalitet.

Les Commissaires seront nommés pour trois ans. Si, à l'expiration du mandat d'un membre de la Commission, il n'est pas pourvu à son remplacement, son mandat est censé renouvelé pour une période de trois ans; les Parties Contractantes se réservent toutefois de transférer, à l'expiration du terme de trois ans, les fonctions du Président à un autre des membres de la Commission désigné en commun.

Un membre dont le mandat expire pendant la durée d'une procédure en cours continue à prendre part à l'examen du différend jusqu'à ce que la procédure soit terminée, nonobstant le fait que son remplaçant aurait été désigné.

En cas de décès ou de retraite de l'un des membres de la Commission de Conciliation, il devra être pourvu à son remplacement pour le reste de la durée de son mandat, si possible dans les trois mois qui suivront et, en tout cas, aussitôt qu'un différend aura été soumis à la Commission.

Article 6.

La Commission Permanente sera constituée dans les six mois qui suivront l'échange des ratifications du présent Traité.

Si la nomination des membres à désigner en commun n'intervenait pas dans ledit délai ou, en cas de remplacement dans les trois mois à compter de la vacance d'un siège, le Président de la Confédération Suisse ou S. M. la Reine des Pays-Bas sera, à défaut d'autre entente, prié de procéder aux désignations nécessaires.

Article 7.

La Commission Permanente de Conciliation sera saisie par voie de requête adressée au Président par les deux Parties agissant d'un commun accord.

La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du litige, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

Nämndens medlemmar skola utses för en tid av tre år. Om vid utgången av en medlems mandattid annan medlem ej blivit i hans ställe utsedd, skall hans mandat anses förnyat för en tid av tre år; de fördragsslutande parterna förbehålla sig emellertid att vid treårsperiodens utgång överlåta ordförandeskapet på en annan av de gemensamt valda medlemmarna av nämnden.

Medlem, vars mandat utgår under det en tvist är föremål för nämndens handläggning, skall fortsätta att delta i handläggningen av tvisten, till dess förfarandet avslutats, oaktat att efterträdare blivit utsedd.

I händelse medlem av förlikningsnämnden dör eller avgår, skall för återstoden av mandattiden en annan utses i hans ställe, såvitt möjligt inom tre månader därefter och i varje fall så snart en tvist hänskjutits till nämnden.

Artikel 6.

Den ständiga förlikningsnämnden skall tillsättas inom sex månader efter utväxlingen av ratifikationerna till denna traktat.

Därest val av de medlemmar, som skola utses gemensamt, icke ägt rum inom nämnda tid eller, vid inträffad ledighet, inom tre månader efter det ledigheten uppkommit, skall Schweiziska Edsförbundets President eller H. M. Drottningen av Nederländerna i saknad av annan överenskommelse ombedjas att skrida till erforderliga val.

Artikel 7.

Tvist skall anhängiggöras vid den ständiga förlikningsnämnden genom ansökan, som tillställas nämndens ordförande av båda parterna i förening.

Sådan ansökan skall jämte en kort sammanfattning av tvistens föremål innehålla en hemställan till nämnden att vidtaga alla de åtgärder, som kunna vara ägnade att leda till en förlikning.

Article 8.

Dans le délai de quinze jours à partir de la date où la Commission aura été saisie du différend, chacune des Parties pourra, pour l'examen de ce différend, remplacer le membre permanent désigné par elle par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière. La Partie qui voudrait user de ce droit en avisera immédiatement l'autre Partie; celle-ci aura la faculté d'user du même droit dans un délai de quinze jours à partir de la date où l'avis lui sera parvenu.

Chaque Partie se réserve de nommer immédiatement un suppléant pour remplacer temporairement le membre permanent désigné par elle qui, par suite de maladie ou de toute autre circonstance, se trouverait momentanément empêché de prendre part aux travaux de la Commission.

Au cas où l'un des membres de la Commission de Conciliation désigné en commun par les Parties Contractantes serait momentanément empêché de prendre part aux travaux de la Commission par suite de maladie ou de toute autre circonstance, les Parties s'entendront pour désigner un suppléant qui siègera temporairement à sa place. Si la désignation de ce suppléant n'intervient pas dans un délai d'un mois à compter de la vacance temporaire du siège, il sera procédé conformément à l'article 6 du présent Traité.

Article 9.

La Commission Permanente de Conciliation aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles par voie d'enquête ou autrement et de s'efforcer de concilier les Parties. Elle pourra, après examen de l'affaire, exposer aux Parties les termes de l'arrangement qui lui paraîtrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

A la fin de ces travaux la Commission dressera un procès-verbal constatant, suivant le cas, soit que les

Artikel 8.

Inom loppet av femton dagar efter det att tvisten anhängiggjorts vid nämnden må envar av parterna, för behandlingen av denna tvist, ersätta den från dess sida valda ständige medlemmen med en person, som i den fråga tvisten gäller äger särskild sakkunskap. Part, som vill begagna sig av denna rätt, skall därom genast underrätta motparten; denna äger att inom femton dagar efter mottagandet av sådan underrättelse begagna sig av samma rätt.

Vardera parten förbehåller sig att omedelbart utse tillfällig ersättare för den av parten utsedda ständige medlemmen, därest denne på grund av sjukdom eller annan omständighet skulle vara tillfälligt förhindrad att delta i nämndens förhandlingar.

I händelse någon av de fördragsslutande parterna gemensamt vald medlem av förlikningsnämnden skulle på grund av sjukdom eller annan omständighet vara tillfälligt förhindrad att delta i nämndens förhandlingar, skola parterna enas om val av en ersättare, vilken tillsvidare skall intaga dennes plats. Därest val av sådan ersättare icke ägt rum inom en tid av en månad, räknat från den tillfälliga ledighetens uppkomst, skall förfaras i enlighet med vad som stadgas i artikel 6 i denna traktat.

Artikel 9.

Den ständige förlikningsnämnden skall hava till uppgift att klarlägga de frågor, om vilka meningsskiljaktighet råder, att i detta syfte genom undersökningar eller på annat sätt införskaffa alla erforderliga upplysningar och att söka förlika parterna. Den må efter sakens prövning för parterna framlägga förslag till den lösning av tvisten, som den finner lämplig, ävensom fastställa en tid, inom vilken parterna äga att uttala sig.

Vid avslutandet av sina arbeten skall nämnden upprätta ett protokoll, vari allt efter omständigheterna fast-

Parties se sont arrangées et, s'il y a lieu, les conditions de l'arrangement, soit que les Parties n'ont pu être conciliées.

Les travaux de la Commission devront, à moins que les Parties n'en viennent différemment, être terminés dans le délai de six mois à compter du jour où la Commission aura été saisie du litige.

Article 10.

A moins de stipulation spéciale contraire, la Commission de Conciliation réglera elle-même sa procédure qui, dans tous les cas, devra être contradictoire. En matière d'enquêtes, la Commission, si elle n'en décide autrement à l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III (Commissions Internationales d'enquête) de la Convention de La Haye du 18 Octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Article 11.

La Commission de Conciliation se réunira, sauf accord contraire entre les Parties, au lieu désigné par son Président.

Article 12.

Les travaux de la Commission de Conciliation ne sont publics qu'en vertu d'une décision prise par la Commission avec l'assentiment des Parties.

Article 13.

Les Parties seront représentées auprès de la Commission de Conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaire entre elles et la Commission; elles pourront, en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraîtrait utile.

La Commission aura, de son côté, la faculté de demander des explica-

slås, antingen att överenskommelse uppnåtts mellan parterna samt, om anledning därtill föreligger, överenskomstens innebörd, eller att parterna icke kunnat förlikas.

Med mindre parterna annorlunda överenskomma, skola nämndens arbeten vara avslutade inom en tid av sex månader räknat från den dag, då tvisten anhängiggjorts vid nämnden.

Artikel 10.

Därest ej annorlunda särskilt stadgats, skall förlikningsnämnden själv fastställa regler för förfarandet, som under alla förhållanden skall vara kontradiktoriskt. I fråga om undersökningar skall nämnden, såvida den ej enhälligt annorlunda besluter, ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i avdelning III (om internationella undersökningskommissioner) i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

Artikel 11.

Förlikningsnämnden skall, därest annan överenskommelse ej träffas mellan parterna, sammanträda å plats, som bestämmes av ordföranden.

Artikel 12.

Förlikningsnämndens förhandlingar äro ej offentliga, med mindre nämnden med parternas samtycke så besluter.

Artikel 13.

Parterna skola inför förlikningsnämnden vara företrädade av ombud med uppgift att tjäna såsom mellanhand mellan parterna och nämnden; de må vidare biträdas av rådgivare och sakkunniga, som de i detta syfte utse, och påkalla hörande av alla de personer, vilkas utsago synas dem vara av värde.

Nämnden skall å sin sida äga befogenhet att begära muntliga förkla-

tions orales aux agents, conseils et experts des deux Parties ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaître avec l'assentiment de leur Gouvernement.

Article 14.

Sauf disposition contraire du présent Traité, les décisions de la Commission de Conciliation seront prises à la majorité des voix. En cas de partage, la voix du Président sera prépondérante.

Article 15.

Les Parties Contractantes s'engagent à faciliter les travaux de la Commission de Conciliation et en particulier à lui fournir dans la plus large mesure possible tous documents et informations utiles ainsi qu'à user des moyens dont elles disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition de témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 16.

Pendant la durée des travaux de la Commission de Conciliation, chacun des Commissaires recevra une indemnité dont le montant sera arrêté d'un commun accord entre les Parties Contractantes.

Chaque Gouvernement supportera ses propres frais et une part égale des frais communs de la Commission, les indemnités prévues à l'alinéa premier étant comprises parmi ces frais communs.

Article 17.

A défaut d'un arrangement portant le litige devant la Commission Permanente de Conciliation et, dans le cas d'un semblable arrangement, à défaut de conciliation devant la Commission Permanente de Conciliation, la contestation sera soumise par voie de compromis, soit à la Cour Permanente de Justice Internationale dans les con-

tingar av de båda parternas ombud, rådgivare och sakkunniga liksom av alla de personer, vilka den finner lämpligt att låta inkalla med deras respektive regeringars medgivande.

Artikel 14.

Med förbehåll för avvikande stadgande i denna traktat skall förlikningsnämnden fatta sina beslut med enkel röstövertikt. I händelse av lika röstetal skall ordföranden hava utslagsröst.

Artikel 15.

De fördragsslutande parterna förbinda sig att underlätta förlikningsnämndens verksamhet och särskilt att i största möjliga utsträckning tillhandahålla densamma alla erforderliga handlingar och upplysningar samt att begagna de medel, varöver de föfoga, för att sätta nämnden i tillfälle att inom deras respektive områden och enligt deras lagstiftning instämma och höra vittnen eller sakkunniga samt begiva sig till ort och ställe.

Artikel 16.

Under den tid förlikningsnämndens förhandlingar pågå skall envar av dess medlemmar erhålla en ersättning, vars belopp fastställes genom överenskommelse mellan de fördragsslutande parterna.

Vardera regeringen skall vidkännas sina egna kostnader samt hälften av de gemensamma kostnaderna för nämnden, i vilka gemensamma kostnader de i första stycket angivna ersättningar- na inbegripas.

Artikel 17.

I saknad av överenskommelse om tvistens hänskjutande till den ständiga förlikningsnämnden och då, om sådan överenskommelse träffats, förlikning ej kommit till stånd inför den ständiga förlikningsnämnden, skall tvisten genom skiljeavtal hänskjutas antingen till den fasta mellanfolkliga domstolen i den ordning och med iakt-

ditions et suivant la procédure prévues par son statut, soit à un tribunal arbitral dans les conditions et suivant la procédure prévues par la Convention de La Haye du 18 Octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Si le compromis n'est pas arrêté dans les trois mois à compter du jour où l'une des Parties aura été saisie de la demande de règlement judiciaire, chaque Partie pourra, après préavis d'un mois, porter directement par voie de requête la contestation devant la Cour Permanente de Justice Internationale.

Article 18.

Toutes les questions, sur lesquelles les Gouvernements des deux Hautes Parties Contractantes seraient divisées sans pouvoir les résoudre à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, dont la solution ne pourrait être recherchée par un jugement, ainsi qu'il est prévu par l'article 2 du présent Traité, et pour lesquelles une procédure de règlement ne serait pas déjà prévue par un Traité ou Convention en vigueur entre les Parties, seront soumises à la Commission Permanente de Conciliation.

La procédure prévue par les articles 7 à 16 du présent Traité sera applicable.

A défaut d'accord entre les Parties, sur la requête à présenter à la Commission, l'une ou l'autre d'entre elles aura toutefois la faculté de soumettre directement, après préavis d'un mois, la question à ladite Commission.

Si la requête émane d'une seule des Parties, elle sera notifiée par celle-ci sans délai à la Partie adverse.

Article 19.

Si les Parties n'ont pu être conciliées, le conflit sera, à la requête de l'une ou l'autre des Parties, soumis pour décision à un Tribunal Arbitral ayant le pouvoir de statuer *ex aequo*

tagande av det förfarande, som fastställts i dess stadga, eller till en skiljedomstol i den ordning och med iakttagande av det förfarande, som stadgas i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

Om skiljeavtal ej slutits inom tre månader räknat från den dag, då part mottagit framställning om rättsligt avgörande, skall vardera parten äga att efter därom en månad i förväg lämna underrättelse genom ansökan direkt hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 18.

Alla frågor, beträffande vilka meningsskiljaktighet må uppstå mellan de höga fördragsslutande parternas regeringar, utan att det varit dem möjligt att lösa dem på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, och vilkas lösning icke kan sökas genom rättsligt avgörande såsom stadgas i art. 2 i denna traktat, skola underställas den ständiga förlikningsnämnden, därest icke för dessa frågor avgörande särskilt förfarande redan stadgats i en mellan parterna gällande traktat eller konvention.

Det i artiklarna 7 till och med 16 i denna traktat stadgade förfarandet skall vara tillämpligt.

I saknad av överenskommelse mellan parterna om den ansökan, varigenom tvist skall anhängiggöras vid nämnden, skall vardera parten äga befogenhet att direkt hänskjuta frågan till nämnden efter därom en månad i förväg lämnad underrättelse.

Om ansökan härrör från endera parten ensam, skall densamma av denna part utan dröjsmål delgivras motparten.

Artikel 19.

Därest parterna ej kunnat förlikas, skall tvisten på därom av endera parten framställd begäran för avgörande underställas en skiljedomstol, vilken skall äga befogenhet att döma *ex*

et bono en tant qu'une règle de droit international ne peut lui être appliquée.

Ce Tribunal sera, s'il n'en est convenu autrement, composé de cinq membres désignés suivant la méthode prévue aux articles 5 et 6 du présent Traité pour la constitution de la Commission de Conciliation. Le Tribunal devra être constitué dans les six mois qui suivront la demande d'arbitrage.

La décision du Tribunal Arbitral sera obligatoire pour les Parties.

Article 20.

Lorsqu'il y aura lieu à arbitrage entre elles, les Parties Contractantes s'engagent à conclure dans les six mois qui suivront la demande d'arbitrage, un compromis spécial concernant l'objet du conflit ainsi que les modalités de la procédure.

Si ce compromis ne peut être conclu dans le délai prévu, l'une ou l'autre des Parties aura le droit de saisir le Tribunal par voie de simple requête. Dans ce cas, le Tribunal Arbitral règlera lui-même la procédure.

Article 21.

Les dispositions du présent Traité ne s'appliquent pas aux différends qui, de l'avis de l'une des Parties, relèvent d'après les principes du droit international, exclusivement de sa souveraineté ou rentrent d'après les Traités en vigueur entre elles, dans sa compétence exclusive.

Toutefois, l'autre Partie pourra recourir à la Cour Permanente de Justice Internationale pour faire décider cette question préalable.

Article 22.

Durant la procédure de conciliation, la procédure judiciaire ou la procédure arbitrale, les Parties Contractantes s'abstiendront de toute mesure pouvant avoir une répercussion préjudi-

aequo et bono, i den mån någon internationellt rättslig regel icke kan tillämpas på densamma.

Denna skiljedomstol skall, därest ej annorlunda överenskommits, bestå av fem medlemmar, vilka utses enligt den i artiklarna 5 och 6 i denna traktat stadgade metoden för förlikningsnämndens tillsättande. Skiljedomstolen skall vara tillsatt inom sex månader, efter det att yrkande om skiljedom framställts.

Skiljedomstolens utslag skall vara bindande för parterna.

Artikel 20.

Vid skiljedomsförfarande förbinda sig de fördragsslutande parterna att inom en tid av sex månader, efter det att yrkande om skiljedom framställts, sluta ett särskilt skiljeavtal rörande tvistens föremål ävensom förfarings sättet.

Om sådant skiljeavtal ej kan slutas inom stadgad tid, skall vardera parten äga rätt att genom ensidig ansökan anhängiggöra tvisten vid skiljedomstolen. I dylikt fall skall skiljedomstolen själv fastställa regler för förfarandet.

Artikel 21.

Bestämmelserna i denna traktat äga ej tillämpning på tvister, som enligt endera partens åsikt uteslutande falla inom området för dess suveränitet enligt den internationella rättens grundsatser eller tillhöra dess uteslutande behörighet enligt mellan parterna gällande traktater.

Emellertid må den andra parten hänvända sig till den fasta mellanfolkliga domstolen i och för avgörande av denna preliminära fråga.

Artikel 22.

Under pågående förfarande i och för förlikning, rättsligt avgörande eller skiljedom skola de fördragsslutande parterna avhålla sig från varje åtgärd, som kan hava en ogynnsam åter-

ciable à l'acceptation des propositions de la Commission de Conciliation ou à l'exécution de l'arrêt de la Cour Permanente de Justice Internationale ou de la sentence du Tribunal Arbitral.

Article 23.

Si la Cour Permanente de Justice Internationale ou le Tribunal Arbitral établissait qu'une décision d'une autorité judiciaire ou de toute autre autorité relevant de l'une des Parties Contractantes, se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit des gens et si le droit constitutionnel de cette Partie ne permettait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer par voie administrative les conséquences de la décision dont il s'agit, la sentence judiciaire ou arbitrale déterminerait la nature et l'étendue de la réparation à accorder à la Partie lésée.

Article 24.

Les contestations qui surgiraient au sujet de l'interprétation ou de l'exécution du présent Traité seront, sauf accord contraire, soumises directement à la Cour Permanente de Justice Internationale par voie de simple requête.

Article 25.

Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag et par Son Excellence le Président de la République Turque avec l'approbation de la Grande Assemblée Nationale.

Les instruments de ratification en seront échangés à Ankara dans le plus bref délai possible.

Article 26.

Le présent Traité entrera en vigueur à la date de l'échange des ratifications et aura une durée de dix ans à partir de son entrée en vigueur. S'il n'est pas dénoncé six mois avant l'expiration de ce délai, il sera considéré comme renouvelé pour une autre période de dix années, et ainsi de suite.

verkan på antagandet av förlikningsnämndens förslag eller på verkställandet av den fasta mellanfolkliga domstolens utslag eller av skiljedomen.

Artikel 23.

Därest den fasta mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstolen skulle finna, att ett beslut av judiciell eller annan myndighet i den ena fördragslutande staten helt eller delvis står i strid med folkrätten, och kunna enligt denna stats författning följderna av beslutet icke eller allenast ofullständigt undanröjas på administrativ väg, skall i utslaget eller skiljedomen fastställas arten och omfattningen av den gottgörelse, som skall tillerkännas den förfördelade parten.

Artikel 24.

Meningsskiljaktigheter, som uppkomma angående tolkningen eller tillämpningen av denna traktat, skola i frånvaro av annan överenskommelse direkt underställas den fasta mellanfolkliga domstolen genom ensidig ansökan.

Artikel 25.

Denna traktat skall ratificeras av Hans Majestät Konungen av Sverige med riksdagens samtycke och av Hans Excellens Turkiska Republikens President med samtycke av stora nationalförsamlingen.

Ratifikationsinstrumenten skola utväxlas i Ankara, så snart ske kan.

Artikel 26.

Denna traktat skall träda i kraft å dagen för ratifikationernas utväxling och skall gälla för en tid av tio år från dess ikraftträdande. Därest den icke uppsäges sex månader före utgången av denna tid, skall den anses förlängd för en ny tidrymd av tio år och så vidare.

Si, lors de l'expiration du présent Traité, une procédure de conciliation, de règlement judiciaire ou d'arbitrage se trouve pendante, elle suivra son cours jusqu'à son achèvement.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires susnommés ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Genève, en double exemplaire, le 19 février 1932.

RAMEL.

DR. T. RÜSTÜ.

Därest vid utlöpanet av denna traktats giltighetstid ett förfarande i och för förlikning, rättsligt avgörande eller skiljedom har inletts, skall detta förfarande fullföljas, intill dess det slutförts.

Till bekräftelse härav hava de ovan nämnda fullmäktige undertecknat denna traktat och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Genève, i två exemplar, den 19 februari 1932.

(Underskrifter.)

Samtidigt med traktatens undertecknande växlades noter av följande lydelse:

(Översättning.)

Le Gouvernement Royal de Suède déclare que dans le Traité de Conciliation, de Règlement Judiciaire et d'Arbitrage Suédo-Turc, signé à cette même date, l'absence de dispositions se rapportant aux mesures provisoires de conservation à ordonner par les autorités arbitrales ne s'oppose nullement à l'application par la Cour Permanente de Justice Internationale de l'article 41 de son statut, étant bien entendu que dans le cas où le différend serait soumis à un tribunal arbitral spécialement constitué, celui-ci serait également libre d'ordonner l'application des mesures conservatoires en conformité des stipulations dudit article 41 du statut de la Cour de Justice Internationale, quelle que soit la nature du différend soumis au Tribunal d'Arbitrage, mais compris bien entendu dans les limites marquées par le Traité de Conciliation, de Règlement Judiciaire et d'Arbitrage Suédo-Turc.

Kungl. svenska regeringen förklarar, att frånvaron i den denna dag undertecknade svensk-turkiska traktaten angående förlikning, rättsligt avgörande och skiljedom av bestämmelser beträffande provisoriska åtgärder av förebyggande natur, avsedda att föreskrivas av de dömande myndigheterna, på intet sätt förhindrar tillämpandet av art. 41 i stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen från domstolens sida, varvid märkes att, för den händelse tvist underställts en särskilt tillsatt skiljedomstol, denna likaledes må föreskriva tillämpandet av förebyggande åtgärder i överensstämmelse med bestämmelserna i nämnda art. 41 i stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen, av vilken natur den tvist än må vara, som underställts skiljedomstolen, men givetvis tolkad inom de gränser, som utmärkas av den svensk-turkiska traktaten angående förlikning, rättsligt avgörande och skiljedom.

Den från turkisk sida överlämnade noten är av motsvarande lydelse.